

ГО «Міжнародний інститут безперервної освіти»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ГО «Міжнародний інститут безперервної освіти»

 Наталія ТКАЧОВА

18 вересня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

«ПСИХОЛОГІЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ»

Кількість слухачів:

на лекційних заняттях (в онлайн форматі) – до 500 осіб;

на практичних заняттях (в онлайн чи змішаному форматі) – до 30 осіб

Після проходження курсу слухачу буде видано сертифікат

Харків-2026

ВСТУП

1. Опис навчального курсу

1.1 *Мета викладання навчального курсу* – формування професійної здатності розуміти психологічні механізми реабілітації, оцінювати функціонування, потреби й ресурси людини, спільно з нею визначати реабілітаційні цілі, проєктувати індивідуальний маршрут психологічного супроводу та оцінювати зміни у функціонуванні, активності, участі й якості життя.

1.2 *Основні завдання курсу:*

1. Сформувати знання про предмет, завдання, принципи та сучасні моделі психології реабілітації.

2. Розкрити психологічні механізми відновлення, адаптації, компенсації та подолання наслідків травм, стресу, захворювань і функціональних обмежень.

3. Ознайомити з особливостями психологічного функціонування людини на різних етапах реабілітаційного процесу.

4. Сформувати вміння визначати психологічні потреби, ресурси, бар'єри та реабілітаційний потенціал людини.

5. Забезпечити опанування сучасними методами психологічного оцінювання, психологічної підтримки та супроводу.

6. Сформувати навички постановки індивідуальних реабілітаційних цілей і планування психологічного втручання.

7. Розвинути вміння застосовувати ресурсно-орієнтований, особистісно-центрований, травма-інформований та сімейно-центрований підходи.

8. Сформувати готовність до міждисциплінарної взаємодії.

9. Ознайомити з особливостями психологічної роботи з родиною та найближчим соціальним оточенням.

10. Сформувати здатність оцінювати ефективність психологічного супроводу та здійснювати професійну рефлексію.

1.3. *Цільова аудиторія:*

- всі спеціальності працівників сфери охорони здоров'я;
- фахівці в сфері психології, психотерапії;
- фахівці з реабілітації, психологічної допомоги, психо-соціальної підтримки;

- науково-педагогічні та педагогічні працівники.

1.4. Навчальний курс «Психологічна реабілітація» забезпечує набуття слухачами таких компетентностей:

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичній професійній діяльності.

ЗК2. Здатність до критичного, системного та аналітичного мислення.

ЗК3. Здатність до ефективної професійної комунікації та міжособистісної взаємодії.

ЗК4. Здатність працювати в міждисциплінарній команді.

ЗК5. Здатність до професійної рефлексії, саморозвитку та безперервного навчання.

ЗК6. Здатність діяти відповідально та етично, дотримуючись принципів конфіденційності та поваги до гідності людини.

Фахові

ЗК1. Здатність до системного та критичного аналізу психологічних і реабілітаційних проблем.

ЗК2. Здатність до професійної комунікації та партнерської взаємодії.

ЗК3. Здатність працювати у міждисциплінарній команді.

ЗК4. Здатність приймати обґрунтовані професійні рішення та нести відповідальність за їх наслідки.

ЗК5. Здатність до професійної рефлексії та саморозвитку.

ЗК6. Здатність дотримуватися етичних принципів у роботі з людиною та її родиною.

Фахові компетентності:

ФК1. Здатність розуміти теоретичні основи та сучасні концепції психології реабілітації.

ФК2. Здатність аналізувати психологічні чинники, що впливають на процес реабілітації та соціального функціонування людини.

ФК3. Здатність здійснювати функціональне психологічне оцінювання емоційного, когнітивного, мотиваційного та соціально-психологічного стану людини.

ФК4. Здатність визначати психологічні потреби, ресурси, бар'єри та реабілітаційний потенціал особистості.

ФК5. Здатність добирати та застосовувати сучасні методи психологічної підтримки, консультування та психокорекційного впливу в реабілітаційному процесі.

ФК6. Здатність розробляти індивідуальні програми психолого-реабілітаційного супроводу з урахуванням функціональних і життєвих цілей людини.

ФК7. Здатність застосовувати ресурсно-орієнтований, травма-інформований, особистісно-центрований та сімейно-центрований підходи.

ФК8. Здатність здійснювати психологічну підтримку родини та найближчого соціального оточення.

ФК9. Здатність брати участь у роботі міждисциплінарної реабілітаційної команди.

ФК10. Здатність оцінювати ефективність психолого-реабілітаційного супроводу та коригувати реабілітаційну програму відповідно до динаміки стану і потреб людини.

1.5. Кількість кредитів: 3.

1.6. Загальна кількість годин: 90.

Характеристика навчального курсу
Лекції
18 год.
Практичні, семінарські заняття
18 год.
Самостійна робота
50 год.
Оцінювання
4 год.

1.7. Заплановані результати навчання:

ПРН1. Демонструвати глибинне знання та системне розуміння сутності та загальнотеоретичних засад психологічної реабілітації, психологічних механізм адаптації й покращення фізичного та соціально-психологічного стану особистості.

ПРН2. Проводити аналіз й діагностику різних психологічних проблем людини, виявляти наслідки її травм та кризових станів.

ПРН3. Надавати консультативну допомогу дітям та дорослим при стресових, сенсорних порушеннях та посттравматичних стресових розладах.

ПРН4. Володіти практичним інструментарієм, здійснювати терапевтичне втручання, реалізовувати різні види психологічної реабілітації (проводити психотерапевтичні сесії, консультування, психокорекцію, застосовувати арттерапію, когнітивно-поведінкову й психодинамічну терапію та інші терапевтичні підходи) для відновлення соціальних зв'язків та покращення якості життя клієнта.

ПРН5. Надавати реабілітаційну підтримку, забезпечувати оволодіння пацієнтами стратегіями самодопомоги й самовідновлення, включаючи задоволення базових потреб та зниження рівня стресу, впроваджувати в роботу салютогенний підхід, спрямований на мобілізацію внутрішніх і зовнішніх ресурсів людини для розвитку адаптивних механізмів (копінг-стратегій), розвивати в пацієнтів навичок емоційного саморегулювання, що дозволять їм успішно впоратися з повсякденними стресами та викликами.

ПРН6. Здатність здійснювати етично виважену взаємодію з пацієнтами, їхніми сім'ями та мультидисциплінарними реабілітаційними командами.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Психологічна корекція та реабілітація як сфера професійної діяльності психолога.

Тема 2. Психологічне оцінювання потреб, ресурсів та психологічних бар'єрів людини.

Тема 3. Практичні методи психологічної корекції та реабілітації. Психотехнології у реабілітаційній роботі психолога.

Тема 4. Розроблення індивідуальних психокорекційних та реабілітаційних програм.

Тема 5. Психологічна допомога при стресових реакціях і травматичному досвіді. Особливості роботи в умовах війни.

Тема 6. Психологічна допомога та реабілітація при складних життєвих обставинах: насильство, втрата, вимушене переміщення.

Тема 7. Психологічна робота з поведінковими та соціально-психологічними проблемами. Профілактика ризикованої та девіантної поведінки.

Тема 8. Психологічна допомога при кризових станах та суїцидальному ризику.

Тема 9. Моніторинг результативності реабілітаційної роботи психолога.

	Усього	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Тема 1. Психологічна корекція та реабілітація як сфера професійної діяльності практичного психолога	9	2	2	5
Тема 2. Психологічне оцінювання потреб, ресурсів та психологічних бар'єрів людини.	10	2	2	6
Тема 3. Практичні методи психологічної корекції та реабілітації. Психотехнології у реабілітаційній роботі психолога.	10	2	2	6
Тема 4. Розроблення індивідуальних психокорекційних та реабілітаційних програм.	10	2	2	6
Тема 5. Психологічна допомога при стресових реакціях і травматичному досвіді. Особливості роботи в умовах війни.	10	2	2	6
Тема 6. Психологічна допомога та реабілітація при складних життєвих обставинах: насильство, втрата, вимушене переміщення.	9	2	2	5
Тема 7. Психологічна робота з поведінковими та соціально-психологічними проблемами. Профілактика ризикованої та девіантної поведінки.	10	2	2	6
Тема 8. Психологічна допомога при кризових станах та суїцидальному ризику.	9	2	2	5
Тема 9. Моніторинг результативності реабілітаційної роботи психолога.	9	2	2	5
Разом	86	18	18	50
Контрольні заняття	4			
Усього	90			

3. Методи та форми навчання

Лекції, круглі столи, вебінари, мультимедійні презентації, виконання практичних завдань та вправ, інфографіка, робота з навчальною та науковою літературою, самостійна робота з використанням цифрових технологій та засобів, практикуми, тренінги, майстер-класи.

4. Методи контролю:

- 1) тестування (20 тестових завдань, має бути не менше 80 % правильних відповідей);
- 2) виконання кейсових завдань (2 кейси)

Розробники: проф. Наталія ТКАЧОВА, доц. Людмила ТУРИЩЕВА, доц. Наталія ПЕТРЕНКО